

I Danmark er der knap 2 millioner rygere. Undersøgelser af rygevaner i 1984 viser, at 48 pct. af mændene og 44 pct. af kvinderne ryger. En opgørelse over forskellige aldres rygevaner fremgår af tabellen.

	Total pct.	18-29 år pct.	30-49 år pct.	50-69 år pct.	70 år og over pct.
<i>Mænd</i>					
1976 .....	62	51	67	63	55
1984 .....	48	39	53	54	36
<i>Kvinder</i>					
1976 .....	46	58	53	41	25
1984 .....	44	49	45	45	34

#### *Den passive rygningens omfang*

En bybo tilbringer gennemsnitligt 90 pct. af tiden indendørs. Da der kun i begrænset omfang gives ikke-rygere mulighed for at opholde sig i rum, der er forbeholdt ikke-rygere, bliver mange i kortere eller længere perioder sat i rollen som passive rygere. Børn bliver udsat for røg, når forældre og andre voksne ryger i deres nærhed. Voksne har ofte lettere ved at undgå eller indskrænke deres ophold i røgfylde rum. Men alligevel hører det til dagligdagen for mange at skulle opholde sig ufrivilligt i røgfylde rum, det være sig på arbejdspladser, under møder eller i fælleslokaler af forskellig art, som ikke er omfattet af rygeregler. Også på hospitaler udsættes mange patienter for passiv rygning.

#### *Tobaksrøgens indhold*

Tobaksrøg indeholder talrige kemiske stoffer. Disse stoffer afgives til omgivelserne dels via røgens hovedstrøm, som er den røg, rygeren indsuger og delvis filtrerer og derpå puster ud igen, dels via sidestrømmen, som er den røgsky, der til stadighed udgår fra gløden på den tændte cigaret eller cigar. Sidestrømmen er den røg, der særlig belaster de personer, der opholder sig i samme lokale og i umiddelbar nærhed af rygeren. Det er denne røg, der indeholder de høje koncentrationer af helbredsskadelige partikler og gasser samt luftvejs- og øjenirriterende stoffer. Partiklerne omfatter først og fremmest tjære. Gasserne er bl.a. aldehyder, kullite, kvælstofilte og nikotin.

#### *Symptomer og helbredsskader*

Belastningen ved passiv rygning er bestemt af den dosis, den enkelte ikke-ryger udsættes for. Jo mere røg der er i lokalet, jo flere gener eller sygdomssymptomer er der hos ikke-rygeren. Tilrøgede rum kan give ikke-rygeren rindende øjne og næse,

hoste, hovedpine, kvalme, utilpashed og følgelig nedsat koncentrations- og arbejdsevne. Sådanne symptomer bliver mere udtalte blandt de ca. 10 pct. af befolkningen, der er reelt overfølsomme. Personer, der lider af hjertekrampe, får hyppigere anfald, når de opholder sig i røgfylde rum. Spædbørn og småbørn, hvis forældre er rygere, får hyppigere luftvejssygdomme end børn af ikke-rygere.

De særligt udsatte grupper af ikke-rygere er

- det ufødte barn, når moderen ryger,
- astmatikere og reelt overfølsomme personer,
- personer med kroniske hjerte- og lungelidelser,
- personer udsat for luftforurening i form af støv og dampe på arbejdspladsen og
- erhvervsgrupper, som arbejder i særlig røgfylde rum, f.eks. taxichauffører og serveringspersonalet.

#### *Eksisterende regler i Danmark*

Som det eneste skandinaviske land har Danmark ingen lovgivning på området. Regler findes kun i form af bekendtgørelser om hygiejniske forhold og henstillinger til sygehusene og undervisningssektoren om at begrænse generne for ikke-rygere samt forbud mod rygning i lokaler i daginstitutioner, hvor børn opholder sig. Desuden findes der en frivillig regulering for tobaksindustrien af tobaksreklamer.

Egentlig oplysningsindsats har været overladt til skoler og private organisationer.

I efteråret 1985 gennemførte indenrigsministeriet en kampagne mod passivrygning. Denne kampagne har tilsyneladende ikke sat sig spor, og det må nok konkluderes, at man ingen vegne kommer med henstillinger alene. Selv ikke i folketinget eller ministerierne har man kunnet observere nogen virkning af kampagnen.

#### *Andre landes lovgivning*